

Скелети кар'єрної шафи нового міністра оборони Умерова

А за подушками стирчать вуха Ахметова?

» стор. 4

Прицільний зріз: Конотоп відповів за всю Україну

За Зеленського завтра проголосували б більше половини виборців, у Залужного — срібна медаль

» стор. 8—9

Сергій Тримбач: По війні Олександра Довженка закрили у московську клітку

» стор. 12

Україна молода

Середа, 27 вересня 2023 року

№39 (5951)

Учорашні курси НБУ:
1 \$ = 36,568 грн
1 € = 38,872 грн

Ядерна «скрепа»

Російські пропагандисти постійно шантажують світ вибухом на ЗАЕС, подаючи свої фейки так, ніби загроза надходить саме від України

» стор. 6

Окупанти бродять територією ЗАЕС.
Фото з сайту reform.energy.

ТЕНДЕНЦІЇ

Крим — це українці

Молодь із тимчасово окупованого півострова масово отримує українські паспорти

Валерія МУСХАРІНА, студентка Київського університету імені Бориса Грінченка

Уродженці Автономної Республіки Крим віком від 18 до 25 років прибувають на материкову Україну, аби оформити свої перші українські паспорти.

Як зазначає начальник Центрального міжрегіонального управління ДМС у м. Києві та Київській області В'ячеслав Гузь для «УП.Життя», заради цього кримська молодь долає складний шлях. Як-от перетинає кордони (зокрема і російський), через гуманітарні коридори в'їжджає на територію нашої держави, маючи при собі лише свідоцтво про народження або закордонний паспорт громадянина України, оформлений до 2014 року.

З'ясувалося, що хлопців та дівчат не лякають повітряні тривоги, постійні обстріли та небезпечна ситуація в країні. Головне для юних мешканців півострова — отримати документ, котрий підтверджує їхнє українське громадянство задля подальшого вступу до вищих навчальних закладів, отримання спеціальності та

відбудовування України.

На запитання: «Чому не зверталися з оформленням паспорта громадянина України до повномасштабного вторгнення?» — молоді люди переважно відповідають, що таке рішення при досягненні 14-річного віку не підтримували їхні батьки або ж були фінансові проблеми, складна життєва ситуація тощо.

Утім, за словами пана Гузя, є й об'єктивна причина збільшення кількості охочих отримати український паспорт. Це передусім спрощення порядку оформлення документа на період воєнного стану: врегулювання процедури встановлення особи, обов'язкової при оформленні першого паспорта після досягнення 18-річного віку.

Незважаючи на це, оформленню документа передують ретельні перевірки.

Так, у листопаді 2022 року набрала чинності постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2022 №1220, якою внесено зміни до процедури встановлення особи та видачі паспорта громадянина України у період дії воєнного стану.

Зокрема, у разі звернення особи, що досягла 18-річного віку та у якої відсутні документи з фотокарткою, з метою оформлення на її ім'я паспорта громадянина України, проводиться процедура встановлення особи шляхом надсилання запитів щодо перевірки документів та інформації, зазначеної заявником, до Мін'юсту, Національної поліції, ДПС, навчальних закладів, військових частин тощо.

У разі відсутності документів з фотокарткою, отриманих з реєстрів та інших інформаційних баз, та за результатами перевірок, коли особу не вдалося ідентифікувати, проводиться процедура встановлення особи шляхом опитування свідків: дієздатних членів сім'ї особи (у тому числі колишню дружину або чо-

ловіка), близької людини чи сусіда, котрий досяг 14-річного віку.

У випадку відсутності особистої присутності членів сім'ї особи цю процедуру тепер можна здійснити у режимі відеоконференції. Таким шансом охоче користуються юні кримчани, тож із початку 2023 року підрозділи Міграційної служби Києва і області провели понад 250 відеоконференцій, за результатами яких ухвалено рішення про оформлення паспорта громадянина України.

В'ячеслав Гузь також додає: міграційна служба робить усе можливе, враховуючи індивідуальну ситуацію кожного кримчанина, щоб громадяни України могли скористатися своїм законним правом — отримати паспорт. ■

ЗАРАЗА

Краще запобігти, ніж захворіти

В Україні зафіксовано спалахи кору в 11 областях

Людмила НІКІТЕНКО

В Україні з початку року зареєстровано 43 випадки кору, з яких 21 — у дітей. Хоча за весь минулий рік таких захворювань сталося тільки 11.

Як повідомляють у Міністерстві охорони здоров'я, цюгоріч кір виявляли в 11 областях.

«Останній випадок зареєстрований днями в столиці. 13-річна нещеплена дитина зараз перебуває в лікарні під наглядом спеціалістів. 34 учні однієї з київських гімназій, які контактували з дитиною, — здорові, симптомів захворювання не мають. За їхнім станом ведеться нагляд. Увесь клас переведений на онлайн-навчання до кінця вересня», — розповідають фахівці МОЗ. І пояснюють, що такий сплеск хвороби стався через низький рівень охоплення щепленнями, тож Україна перебуває під ризиком спалаху кору.

«Востаннє спалах цієї болячки був зафіксований у 2017—2019 роках. Тоді померла 41 людина, з яких 25 дітей», — кажуть у МОЗ. Але, уточнюють, спалахи кору — циклічні і повторюються приблизно раз на п'ять років. І ускладнення кору — одна з поширених причин дитячої смертності у світі.

Кір небезпечний для всіх невакцинованих, проте нещеплені діти є найбільш вразливими до нього. До того ж через них вірус швидко поширюється і серед дорослих.

Для того щоб діти, які з різних причин пропустили щеплення, могли надолужити їх, МОЗ ініціювало загальнонаціональну кампанію з вакцинації дітей проти кору.

У відомстві наголошують, що отримати щеплення можна у сімейного лікаря або педіатра, у пунктах щеплень, дитячих точках UNICEF «Спільно». Також в Україні діють 312 мобільних бригад, які виїжджають для проведення щеплень до віддалених районів, організованих колективів та маломобільних осіб. ■

Ганна ВОЛКОВА

БРАТИ НАШІ МЕНШІ

Чотирилапі побратими

Як службові собаки затримують злочинців, шукають вибухівку й розважають переселенців

зброї, понад 2 тисячі 300 набоїв та 7 вибухових пристроїв, близько 8 кілограмів наркотиків. Наші чотирилапі друзі також брали активну участь у пошуку безвісти зниклих, а також у пошуку людей, що опинились під завалами внаслідок прильотів ворожих ракет. Останній раз — у Гоголевому Миргородському районі.

Наші собаки постійно задіяні на блокпостах на території області. Для їх перевезення кінологічний центр за допомоги Полтавської ОВА й ГУНП в Полтавській області отримав цього року сучасні комфортабельні позашляховики зі спеціально обладнаними металевими клітками.

На запитання, чи існує в поліцейських собак спеціалізація, інспектор-кінолог дав ствердну відповідь:

— Так, вони проходять підготовку за двома напрямками: пошук злочинців, які вчинили кримінальне правопорушення (за запахом) і пошук наркотичних речовин та трупів (детектори). Кожна тварина має хист до тієї чи іншої роботи. Нещодавно був випадок, коли собака Гольф, понюхавши залишений на місці злочину речовий доказ (монтування), привів оперативну групу до місця проживання потенційного злочинця.

За словами Алли Черкаської,

«таланти» майбутнього «фахівця» виявляються навіть у двотримісячному віці, коли їх відбирають у розпліднику. Це видно по тому, як цуценя грається. При відборі до дресури вправуються також родовід тварини, її якості й здібності. Процес дресування зазвичай триває два роки.

Переважна більшість службових собак у кінологічному центрі — це німецькі та бельгійські вівчарки, середній вік яких становить 4 роки. Їхній продуктивний робочий вік — 5-6 років.

— Один з напрямків нашої діяльності — просвітницька робота, — зазначила Алла Черкаська. — Спільно з працівниками вибухотехнічної служби, підрозділами КОРД та з працівниками сектору ювенальної превенції проводимо показові виступи, метою яких є розповісти про роботу службових собак. На цих заходах демонструємо глядачам рівень підготовки наших чотирилапих вихованців та показуємо прийоми стосовно затримання злочинців (пошук предметів, вибірка людей, затримання).

Пані Алла також додала, що кінологічний центр поліції Полтавщини є одним з кращих в Україні. Крім чоловіків, у ньому проходять службу дев'ять жінок. І запросила людей, які відчують у собі готовність бути при-

Сергій Кузьменко, Алла Черкаська прийшли на брифінг з чотирилапими друзями

Команди кінолога виконують чітко Фото автора.

четними до благородної справи, взяти участь в оголошеному нещодавно конкурсі на заміщення посади кінолога.

Повномасштабне вторгнення росії на територію України внесло корективи в роботу кінологічного центру. Насамперед він став тимчасовим прихистком

для собак, яких на початку великої війни евакуювали зі східних регіонів. А ще — острівцем емоційного розвантаження для дітей та дорослих, вимушених переселенців. До того ж його фахівці разом зі своїми вихованцями долучаються до розмінування деокупованих територій. ■

ВІДДІЛ КАДРІВ

Скелети кар'єрної шафи нового міністра оборони Умерова

А за подушками стирчать вуха Ахметова?

Тетяна ПАРХОМЧУК

Цю нову-стару кадрову історію про нового очільника Міноборони неможливо переповісти без народного досвіду.

Якось у селі мужики спалили стару панську свинарню, підійшли до панського дому, а на ганку хазяїн стоїть у халаті. Мужики зупинились. Пан подивився, почував живіт і запитав: «Ну, холопи, чого вам?».

Мужички посміялись, помовчали й по одному почали непомітно розходитися. А наступного ранку ініціатор бунту Петро Попадало кинув ложку, якою він борщ сьорбав, хряснув кулаком по столу й закричав: «А нічого!!!».

Історія про те, як влада ходить по колу у своїх кадрових перестановках, може, не була б такою сумною, якби справа не стосувалась Міністерства оборони в часи, коли Україна веде таку страшну війну.

Привіт з Америки

Тож не встиг новий міністр оборони як слід обжитись у кабінеті, а ним уже зацікавились слідчі НАБУ.

Вищий антикорупційний суд дав роз'яснення НАБУ порушити кримінальну справу проти колишнього голови Фонду держмайна, а нині — міністра оборони України Рустема Умерова.

І сталося це одразу після повернення керівників антикорупційної системи України — НАБУ, САП та ВАКС — зі Сполучених Штатів Америки. Відомо, що вони спілкувалися там з представниками серйозних державних антикорупційних органів США з приводу того, що в Україні нарешті треба почати боротися з корупцією, а не імітувати цю боротьбу. Очевидно, були обговорені певні персоналії. Радник президента США з питань нацбезпеки Джейк Салліван закликав українських очільників антикорупційних органів і далі вносити судові рішення у відповідних справах, незалежно від того, куди вони ведуть.

А перед тим українцям укотре красиво розповідали, що Умеров — це нарешті той, хто наведе порядок у Міноборони. І що він — одна з небагатьох якісних кандидатур, які ще залишились у Зеленського.

Щось подібне звучало й у листопаді 2021 року про Резнікова, коли його призначили на посаду міністра оборони й коли почався додатковий відлік неготовності України до великого вторгнення ерефії.

Умеров не має навіть приблизного досвіду для цієї посади. Якщо в Резнікова є юридична освіта, також він очолював Міністерство тимчасово окупованих територій та євроінтеграції, то Умеров просто поза контекстом усіх цих тем і обов'язків.

Але найважливіше те, що коли генерал Валерій Залужний заявляв, що кращого, ніж Степан Полторак, міністра оборони (з 2014-го по 2019 рік) не було, то це слід було сприймати не як прості слова, а як істину, на яку слід звернути увагу. Адже Валерій Залужний координує висловлювання і діяльність із нашими союзниками, без яких ми не мали б чим оборонятися, зокрема зі США. Тому все вказує на те, що Вашингтон робив ставку на Степана Полторака як на того, хто вичистить міноборонівські авгівей стайні після Олексія Резнікова.

За словами політичного експерта Тараса Чорновола, Полторак зміг би виправити всі промахи й провали Резнікова.

«Полторак — єдина людина, при якій не будуть красти й Міноборони могло б нормально працювати», — вважає Тарас Чорновіл.

Не кажи гоп...

Тож під час призначення Умерова відзначали, що за його керівництва у такій апрої для української дійсності корупційної структури, як ФДМУ, тут не було жодного корупційного скандалу. Мовляв, це один з небагатьох успішних кейсів нинішньої влади на високому рівні.

Однак посвячені в різні приватизаційні нюанси одразу ж згадали продаж Усть-Дунайського річково-морського порту за ціною хорошого маєтку під Києвом. Такі об'єкти нерухомості неймовірно дорого-вартісні. А порт продано майже за три копійки.

По суті, відбувся старт гігантської приватизації фактично задарма.

Аж тут офіційне звинувачення в корупції догнало Умерова вже на чинній посаді.

У матеріалах справи зазначено: «...до НАБУ була подана заява про те, що голова ФДМУ Умеров Р. Е., його перший заступник Шугалій Д. А. та заступник Федоршин О. О., зловживаючи владою, діючи всупереч інтересам служби, перевищуючи свої службові повноваження, вчиняють дії, спрямовані на приховування фактів розкрадання державного майна, а саме продажу афілійованим керівнику ПАТ «Центренерго» фірмам електричної енергії за цінами, нижчими за ринкові».

Також у документі зазначається про незаконне звільнення члена наглядової ради ПАТ «Центренерго», який виявив факти розкрадання державного майна та повідомив про це керівництво ФДМУ.

Гадаємо, слідство розбереться і Умеров, можливо, тут ні до чого.

Кадровий голод супроводжує Володимира Зеленського ще зі старту його політичної кар'єри, і ротація, яку ми спостерігаємо, — від безвиході. Новий міністр оборони Рустем Умеров не має навіть приблизного досвіду для цієї посади, він поза контекстом усіх цих тем і обов'язків. І цим призначенням, схоже, розчарувався колективний Захід, котрий бачив на цій посаді міністра оборони 2014–2019 років Степана Полторака.

У танку з ОПОУ?

А тепер про обов'язки, котрі взяв на себе Рустем Умеров на новій посаді.

Тих, хто вмів слухати й аналізувати, різонули декотрі привселюдно виголошені пріоритети. Зокрема те, що в Міноборони повинна бути суб'єктність. Що означає суб'єктність органу, котрий є одним із міністерств уряду та має подвійне підпорядкування. Ще й президенту України. І це прописано в нашій Конституції.

Міністерство — координуючий орган у діяльності сил оборони України.

Тому — яка суб'єктність? Можна було б пана Умерова звинуватити в стовідсотковій некомпетентності в тій справі, яку він очолює під час війни, якби цих слів ми не чули в зашифрованій формі рік тому, коли у зеленій ОПі проявилась заздрість до зростаючої популярності Валерія Залужного. І там дуже хотіли обмежити можливості Генерального штабу і Головнокомандувача ЗСУ Залужного, якимось чином змішавши їх з Міноборони. Незважаючи на те, що МОУ — винятково цивільна структура, яка не може бути військовою і не може планувати військові операції, вона відповідає за забезпечення та боеготовність армії, а не за воєнні

Міністр оборони Рустем Умеров. Після балу: з корабля в танк.
Фото з сайту bastion.tv.

дії. Координація дій оборони виконується Генштабом та Верховним головнокомандувачем.

Міністерство оборони не має права туди втручатись ще й тому, що Генштаб є священною короною НАТО. А Альянс чітко розмежував функції Міноборони та Генштабу.

А от заява про першочергове виконання потреб і запитів бійців на фронті — прекрасна. Головне, щоб вона виконувалась, а не так, як це відбувається сьогодні.

Після проголошених намірів стовідсотково задовольняти потреби тих, хто воює до переліку пріоритетних завдань влітаються грандіозні плани щодо нарощення українського виробництва зброї. І це прекрасно! Цей пункт сподобався усім, хто не в темі. Бо, знову ж таки, виникло запитання: ким призначили Умерова — міністром оборони чи стратегічних галузей економіки?

Він сказав, що до кінця поточного року оборонному відомству не вистачає чверть трильйона, тобто понад 250 мільярдів, гривень. І він звертається по ці кошти до Верховної Ради. Але там цих грошей немає. Їх узагалі бракує в усьому бюджеті.

Скелети в шафі

Значимо, Умеров вигідний владі, бо він має непогані зв'язки з саудитами, з Туреччиною, навіть вихід на самого Ердогана. Й загалом він вважається ключовим перемовником з мусульманськими країнами. До того ж, має свою комунікацію у сфері постачання зброї. Умеров нібито був неопублічно залучений до пошуків і постачань потрібного озброєння.

А ще Рустем Умеров, як і нинішній прем'єр-міністр Денис Шмигаль, є людиною, близькою до Ріната Ахметова. А можливо, і набагато ближчою, ніж прем'єр. Адже він не лише розпочав свою кар'єру в компанії олігарха (Lifecell), а й доволі стрімко злетів на висоти менеджменту. Ахметов фактично подарував у 2018 році рідинному Фонду Умерова (Міжнародний благодійний фонд «Фонд національного добробуту Криму») три гектари землі неподалік центру Києва, на місці пивоварні Карла Шульца, для будівництва чи то житлового комплексу, чи мусульманського культурного центру й мечеті. Історія про це виплила, коли в 2021 році будівлі старої пивоварні раптом почали зносити й громадськість зчинила галас.

Чому Зеленський вирішив, що Рустем Умеров буде добрим міністром оборони? Хтозна. Президент зазвичай не звітує суспільству про причини своїх рішень, але ці дивні та несподівані переміщення — в його стилі.

Кадровий голод супроводжує Володимира Зеленського ще зі старту його політичної кар'єри, і ротація, яку ми спостерігаємо, — від безвиході.

Але Міністерство оборони не вилікує просто зміна очільника. Воно потребує насамперед очищення від корупціонерів, знищення налагоджених корупційних ланцюжків, переформатування роботи й підвищення її ефективності.

Щоб це зробити, треба знати кухню досконало. Без занурення в деталі неможливо буде відповісти на виклики, а подолати за давніми болячками — й поготів. Але на те, щоб учитися й досліджувати, в нового очільника просто немає часу — у країні війна. І хоча ротація міністра оборони безпосередньо не загрожує обороноздатності країни, зараз усе в руках Генштабу, проте експериментувати — це додавати складнощів.

Тим більше зі свіжою кримінальною справою від НАБУ. ■

СУСІДИ

Проше пана: Україна — не потопельниця!

Варшава вдарила Київ «веслом по голові»

Тетяна ПАРХОМЧУК

Криза, вогонь ворожнечі між Україною і Польщею розгорівся так стрімко й цілеспрямовано, що видається абсолютно спланованим.

Ми, відстежуючи конспірологічну складову нових форматів у світі, переконаємося, що й ці сліди ведуть до залаштункової наддержавної структури, котра й ініціює, і заправляє глобальними процесами для лише собі вигідного розподілу світу та його благ. Серед їхніх інструментів історичні реалії, паралелі та вкорінені закономірності протистоять і кривавих битв за свободу, як-от постійні посягання на наше життя злодійкуватої, задрісної московії з моменту її заявки на болотах про своє існування.

І російсько-українська війна створює привабливу перспективу для різновекторних світових гравців-глобалістів.

Певні частини їхніх планів час від часу видаються на-гора для ознайомлення з ними «пішок» (такими вони нас вважають), можливо, аби перевірити реакцію та продумати, як реагувати на неї.

От і в 2010—2013 роках гуляла тема поділу України з новим варіантом карти Європи. На ній, окрім московитів, наші землі прихопили Польща та Угорщина. Там же був вмальований і новий Єрусалим.

Україною, за цим планом, залишалися Вінницька, Черкаська та частина Кіровоградської і Хмельницької областей. Тобто чорноземні степи Поділля в межах кордону, за яким пролягло колись Дике Поле. Реакція українців була вкрай негативною. Вони обзивали ці плани божевільними та іншими лайливими, усім відомими словами.

Тому, з огляду на нові шокуючі нас події, різку зміну поведінки Польщі — різкий конфлікт між Україною і Польщею виглядає як втілення зазначеного плану.

Бо інакше чому країна, котру з перших днів повномасштабного вторгнення ми вважали рідною сестрою, почала так різко, на радість москві й путіну, нас топити? Та ще й устами свого президента Анджея Дуди називати «потопельницею» і «бити веслом по голові»?

«Що, синку, допомогли тобі твої ляхи?»

Водночас виникає запитання, а чи не означає це, що, на думку глобалістів, ми вже пройшли екватор війни, й не африкансько-зерновий. Бо, здається, про «бідні» країни Африки, котрі через дії Польщі так і не отримали української сільгосппродукції, вже майже забули. А завдання щодо кошмарення України та українців виконано, тому можна й далі різати по-живому. Ділити...

То що ж може бути запрограмовано в пунктах імовірного сценарію глобалістів?

Незабаром, 15 жовтня, — вибори в Польщі. У 2024 році — вибори в Америці, й Україну в період війни також штовхають до виборів.

Усе почалося із зернового скандалу.

Якраз відомо, 15 вересня спливає термін дії обмежувальних заходів, запроваджених у травні Єврокомісією щодо українського агроімпортів. На цей крок у Брюсселі пішли, аби стабілізувати сільськогосподарські ринки Польщі, Угорщини, Румунії, Словаччини та Болгарії, що зіткнулися з напливом української агропродукції.

Після рішення Єврокомісії не продовжувати ембарго на імпорт української агропродукції Польща, Угорщина та Словаччина оголосили про односторонні обмеження.

І в умовах російської морської блокади України та загрози припинення експорту українського зерна до традиційних ринків збуту, зокрема країн Африки, ЄС скасував усі тарифи і квоти на ввезення українського зерна, щоб воно могло йти транзитом через Європу в інші регіони світу.

Головним наземним перевалочним хабом для транзиту українського зерна у треті країни виступила Польща. Але на практиці замість реекспорту до країн Африки зернові трейдери Польщі, Румунії, Болгарії, Угорщини та Словаччини почали самі скуповувати дешеве українське зерно, що призвело до суттєвого зниження ціни на цей товар і викликало протести місцевих фермерів.

Проте є ще один нюанс. Польська правляча консервативна партія «Право і справедливість» (PiS) спирається

на виборців з-поміж фермерів. Відтік навіть частини їхніх голосів може призвести до поразки на виборах до сейму.

Цікаво, невже польська влада не знала, що їхні зернотрейдери скуповують зерно, призначене для Африки? Як вони могли купувати українське зерно, вже законтрактоване країнами Африки? А якщо воно не було законтрактоване, то хто в цьому винен?

Замість визнати свою помилку «Право і справедливість» вимагає подальшої заборони імпорту та транзиту українських сільгосппродуктів.

Водночас лукавлять і польські фермери. Окрім морального аспекту, є ще й матеріальний. І він полягає в тому, що європейські агропродуценти отримують від ЄС щедрі дотації. Навесні поточного року йшлося про 100 млн євро як уже другого пакета допомоги для європейських країн.

Україна вдячна полякам за підтримку на початку повномасштабного вторгнення, але наразі вона вже виглядає як пастка для нас.

Раніше Єврокомісія виділила 56 млн євро, з яких Польща отримала 30 млн євро, Болгарія — близько 17 млн євро, а Румунія — 10 млн євро.

Повний PiS...

За цим посипалось усе. У риторичі польських очільників з'явилась тема біженців з України. Мовляв, з наступного року все скорочуємо, припиняємо й узагалі — нахіба ви нам тут здалися... Це тішить слух молодих польських жінок, котрі невдоволені таким напливом українців і є електоральним полем партії «Конфедерація», яка виступає проти підтримки України. До речі, чимала частина польських фермерів також є прихильниками цієї партії.

20 вересня Верховна контрольна палата Польщі нібито провела розслідування щодо імпорту українського зерна і заявила про виявлення шкідливих речовин у продукції з України. То не їжте! Навіщо ж ви скупчили те, що мало йти до Африки?

Далі депутати польського сейму виставили рахунки Україні за підтримку її в такій кривавій війні проти, як ми вва-

Володимир Зеленський і Анджей Дуда. Занадто все було красиво, щоб бути схожим на правду.

жали, нашого спільного ворога. Благородно!

Окрім цього, в Польщі активно обговорюються викриття 2011 року. План захисту Посполитої, за яким, у разі російської агресії, польські війська мали відійти за Віслу. А столиця Варшава стала б прикордонним містом. Тодішня польська армія не була такою потужною, як сьогодні.

Як кажуть польські політики, план робили не з мрій, а з реалій.

Україна там, до речі, не на боці Польщі. Зрозуміло, бо в той час президентом у нас був путінський гастролер янукович.

Це був план уряду Туска, котрий наразі очолює опозиційну до PiS партію «Громадянська платформа». Спікери «Права й справедливості» звинувачують його в намірах 12-річної давнини здати країну.

Отже, чимало експертів пояснюють усі ці незрозумілі для здорового глузду криві наїзди на нас польських спікерів саме передвиборчою кампанією правлячої партії Польщі. Мовляв, вона зараз змушена вдаватися до такої риторики, котра переключить увагу виборців. Бо до численних корупційних скандалів додався такий, що дуже суттєво підриває довіру виборців до PiS.

Ця партія прийшла до влади на антиеміграційній риторичі, коли Європа

яви прем'єр-міністра Польщі Матеуша Моравецького, мовляв, вони вже не будуть давати нам зброї — самим треба.

Польська пастка?

Зустріч президентів України й Польщі, що мала відбутись минулого тижня у кулуарах Генеральної Асамблеї ООН, скасували. Президент Польщі Анджей Дуда назвав Україну «потопельницею», котра затягне на дно того, хто їй допомагатиме.

У Польщі починають говорити, що підтримка українців польським суспільством знижується.

Україна вдячна полякам за підтримку, але наразі вона вже виглядає як пастка для нас.

І якщо вся причина у виборах, то чому вже 22 вересня польські чиновники стурбувалися, що ми відмовляємося в них купувати яблука, цибулю та іншу сільгосппродукцію, котра й у нас, слава Богу, вродила, й почали дещо пом'якшувати свою риторичу?

Проте є у цих нападках на Україну акценти, котрі ми не можемо спростувати. Їх озвучив міністр оборони Польщі Маріуш Блащак. Він заявив, що зернова суперечка з Україною стосується інтересів українських олігархів, які хотіли б продавати зерно на польській території, а Польща керується інтересами польських фермерів.

Може, й так. Адже, як стверджує низка експертів, усі найбільші українські виробники зерна перебувають в офшорах і нічого не платять у бюджет. Тому що в нас нульове експортне мито на зерно і зернотрейдери експортують його через фірми-прокладки, які не платять податки.

Отже, українці нічого не мають із того зерна, крім рабської копійчаної зарплати на сільгоспвідприємствах. До речі, тому воно й виходить дешевим, бо аграрні рабовласники й податки не платять, і зарплати виплачують мізерні. Однак ціна хліба в нас росте як на дріжджах...

Тобто простежується вина обох сторін. Звідси нові запитання: кого захищає президент Зеленський? Інтереси офшорних зернотрейдерів? Їхня провина — в тому, що він посварився з Польщею?

І... цей конфлікт також лягає у канву задуму глобалістів?

Немає впевненості, що після всіх образливих пасажів українсько-польські взаємини зможуть бути такі ж теплі. Принаймні не зараз. Або вони нам просто видавалися теплі...

Наразі можна стверджувати лише одне: Україна — не потопельниця! І Україна, на відміну від Польщі, не буде падати раніше пострілу (як збиралася Посполита за планом 2011 року), і в цьому вже переконався увесь світ. ■

■ ЧИТАЙ. АНАЛІЗУЙ. РОЗУМІЙ

Ядерна «скрепа»

Російські пропагандисти постійно шантажують світ вибухом на ЗАЕС, подаючи свої фейки так, ніби загроза надходить саме від України

Лариса САЛІМОНИВІЧ

Організація Truth Hounds презентувала дніми дослідження під назвою «Ядерна в'язниця», надавши реальні докази того, як рашистська компанія «Росатом» перетворила окуповану ЗАЕС на катівню для місцевого персоналу. Людей тримають у маленьких камерах, мордують струмом, погрожують згвалтуванням, водять на імітовані страсти. «За даними української влади, — йдеться у повідомленні, — з березня 2022 року в Енергодарі близько тисячі людей були затримані та піддані тортурам. Щонайменше в одному підтвердженому випадку співробітника станції Андрія Гончарука, який працював водолазом, закатавали до смерті».

З аналогічним завзяттям кремлівські пропагандисти тероризують світ ядерною загрозою, яка нібито постійно існує в районі атомної станції з вини ЗСУ. Їхні фейкові повідомлення піднімають паніку і водночас кидають густу тінь на репутацію України в цілому. Усі поширені ІПСО (інформаційно-психологічні спеоперації). — Авт.) межують з відвертим абсурдом, але часто досягають мети, заради якої створюються.

Ефект мокрого рушника

Своє показово обережне поводження з росією західні країни часто пояснюють страхом перед ядерною загрозою, якою постійно лякає кремль. Причому йдеться не лише про ймовірність запуску ракет масового знищення, а й шантаж небезпекою, що пов'язана з роботою атомних станцій. Епіцентром створення таких «страшилок» стала Запорізька АЕС, яку рашисти захопили у березні минулого року. З того часу цей стратегічний об'єкт не перестає надихати кремлівських фейкарів на створення реальності, у якій щось неодмінно має вибухнути, забруднити повітря або потрапити до ґрунтових вод. Масовість таких ІПСО періодично досягає емоційного піку, після чого люди кидаються скуповувати йод, питну воду і герметично запаковані продукти.

Один з таких інцидентів стався, наприклад, у сусідньому з Енергодаром Нікополі, де кацапські ЗМІ поширили у мережі оголошення про ймовірний вибух на атомній станції. Тривожне попередження на окуповану територію таємними каналами нібито переправила українська влада, яка сама ж у дописі зізналася в тому, що ЗСУ обстрілали мовляв реактор. Цей фейк буквально зітканий з кричущих «ляпів». «Чого вартує лише запевнення, що «активна зона ядерного вибуху вас не торкнеться», — прокоментували «сенсацію» експерти сайту «Без брехні». — Тут прекрасно все, починаючи з ядерного вибуху, який за допомогою паливних елементів стан-

Обережно, фейк!
Колаж сайту «Без брехні».

ції зробити майже неможливо (може йтися про витік радіоактивних речовин, якщо росіяни підірвуть реактор чи сховище). І завершуючи рекомендацією покинути будинок і місто у мокрому рушнику, коли за будь-яких ядерних катастроф рекомендують укриватися саме в будівлях. Неправильно вказано також ознаки самого вибуху й допущено масу граматичних помилок. Таке відверто суперечливе «заспокоєння», написане канцеляристом у стилі «влади», мало б іще більше спровокувати паніку».

Подібними історіями москалі постійно збурюють інформаційний простір. А якщо поширені фейки не доводять суспільство до дрижаків у колінах, посилюють психологічний тиск реальними діями. Влітку минулого року, наприклад, вони розмістили техніку та боеприпаси у машинному відділенні атомного блоку і обстріляли станцію. Через рік ситуація не змінилася. Експерти Міжнародного агентства з атомної енергії наприкінці липня оглянули територію і помітили кілька протипіхотних мін спрямованої дії, які розташовані в буферній зоні між внутрішнім та зовнішнім периметрами об'єкта. Йдеться про зону обмеженого доступу, куди не може потрапити обслуговуючий персонал ЗАЕС. Команда агентства не виявила жодної вибухівки у внутрішньому периметрі станції під час обходу, але при цьому зазначила, що відвідала не всі місця.

Вони таки біснувати

Верхом цинізму рашистських ЗМІ стала кампанія залякування, пов'язана з підризом Каховської ГЕС. Вони не лише звинуватили українських військових у теракті, а ще й поширювали інформацію про те, що через прорив дамби зруйнується система охолодження енергоблоків на Запорізькій атомній електростанції. І хоча експерти МАГАТЕ згодом спростували апокаліптичні «мненія», що цілодобово гули на болотах, гіркий післясмак залишився.

Не приносять бажаного результату сьогодні вже й нескінченні повідомлення про обстріли ЗАЕС українськими військовими. І оскільки ЗСУ мають певні успіхи на запорізькому фронті, рупори кремля вдалися до свого найбільш одіозного прийому. Тобто запустили чер-

гові байки про психічну хворобу кремлівського старця. Мовляв, починайте негайно боїтися, бо у нашого дрібного біса чергове загострення одержимості.

Цього разу психіатром путіна виступив анонімний «генерал СВР», який повідомив про його наказ активізувати процес підготовки техногенної катастрофи на Курській атомній електростанції. «Ми попе-

Минулорічне рішення Ілона Маска відрізати Україну від комунікацій ґрунтувалося на засвоєнні ним російської пропаганди про ядерну війну. Повторюючи цю пропаганду, він зробив ядерну війну ймовірнішою.

реджали про підготовку до реалізації таких планів, — пише анонім у Telegram. — Але завдяки тому, що нами інформація була обнародована, ці плани вдалося ненадовго заблокувати. Днями путін віддав наказ відновити підготовку, а реалізація планується на кінець серпня — початок вересня. Декілька спроб «ворожих» безпілотників нібито атакувати Курчатова — не що інше, як провокації, узгоджені з військовим керівництвом, керівництвом ФСБ і особисто з президентом рф. Мета — продемонструвати «готовність» української сторони до ядерного терору. Одночасно з техногенною катастрофою на Курській АЕС готується подібна акція на Запорізькій АЕС».

Анонімний генерал також повідомив, що кремлівський маніяк готовий піти на колосальні жертви серед мирного населення, забруднивши радіацією величезні частини територій росії, України, білорусі та інших країн. Усе це йому потрібно заради виходу зі стратегічного тупика, оскільки часу на очікування дива від російського війська у нього вже немає. «Путін тяжко хворий без шансу на одужання, — нагадав він. — Президент вимагає швидкого та ефективного рішення, яке вбачає у створенні ще більшої кризи. Зараз склалася така ситуація, що ці злочинні плани підтримує частина керівництва силового і військового блоків».

У ГУР Міноборони України поспішили спростувати черговий месидж від невгамовних

Окупанти бродять територією ЗАЕС.
Фото «Суспільного».

сусідів. За даними фахівців цього відомства, в орків щось пішло не так із черговою дозою победобесія, тому вони вдаються до перевірених прийомів. «Щодо можливої провокації росіян на ЗАЕС, то зараз небезпеки немає, — йдеться у поширеному повідомленні відомства. — Активно працює російська ІПСО. Вони намагаються посіяти паніку, налякати українців. Звісно, у разі підвищення ймовірності провокацій, як і раніше, ГУР, президент та інші спецслужби обов'язково попередять. А ось зараз хвилюватися не варто».

Спокій, з яким вітчизняні силовики коментують маніпулятивні фейки агресора, пояснюється, напевно, реальним

в інформаційному просторі поставленої кремлем мети, орки враз починають вмикати свої найбільш хворобливі фантазії. Так, восени минулого року виник міф про ймовірне застосування Україною так званої «брудної бомби», дія якої може прирівнюватися до слабкого ядерного вибуху. Новина спричинила неабиякий галас, оскільки таке повідомлення могло означати, що колективний рогозін вже змайстрував цю вибухівку і готовий її підірвати, звинувативши у злочині ЗСУ.

На щастя, рік тому фейкові пристрасі з сумнівним душею експерта вдалося приборкати. Як з'ясувалося, подібну бомбу можна виготовити лише з відпрацьованих ядерних відходів, якими в Україні опікуються якраз фахівці ЗАЕС. І оскільки станція перебуває в рашистській окупації, то й відповідатимуть за інцидент саме росіяни.

Але кинута наживка вже цього літа згодилася знову. Галасливий пропагандистський Telegram-канал «Первий харьковській» поширив новину про те, що 27 липня Служба безпеки України та британська розвідувальна організація MI-6 вивезли з Харкова дві брудні бомби.

Фейкороби припустили, що пунктом призначення є Одеса. На підтвердження своєї гіпотези було повідомлено про те, що місто у дні поширення чергового опусу відвідав Володимир Зеленський. Принагідно пропагандисти згадали і прізвище французького філософа Анрі-Бернара Леві, який на болотах має репутацію «диявола провокацій та розпалювача конфліктів». Він також перебував тими днями в Одесі, чого було достатньо для того, аби факт потрапляння «брудних бомб» до міста в російській реальності почав вважатися абсолютно доведеним. «Тепер можливо все. Спостерігаємо», — заінтригував «Первий харьковській» без жодного докору сумління. Фейкарі також забули повідомити, що після Одеси пан Леві, заради об'єктивності, поїхав до окупованого Донецька.

Але не все так просто, як може здатися на перший погляд. «Ця історія потрібна кремлю, щоб пояснити росіянам, за що вони воюють», — прокоментував ситуацію радник міністра внутрішніх справ України Вадим Денисенко. — А також щоб спробувати змусити Захід сісти за стіл переговорів, зіграти на випередження й відвести увагу Заходу від ядерного досьє Ірану, в якому вказується на роль рф у його ядерній програмі». ■

Брудна брехня

Коли «страшилки» про ядерний попіл та підризу Запорізької станції не досягають

Лариса САЛІМОНОВИЧ

Лісові господарства Вовчанщини до зими планують відтворити 13,4 гектара лісів на невеликих ділянках, які встигли обстежити піротехніки. Вже сама наявність тут саджанців сприймається як трудовий подвиг. Адже села цієї громади пів року поспіль були під кацапською окупацією, а тепер потерпають від обстрілів з ворожої території. Висадити новий ліс без понищеної орками техніки та інвентаря — вкрай непросто, але лісники не можуть не дбати про майбутнє. Для них це символічний доказ того, що життя, попри воєнні труднощі, все ж триває далі. Схожо історію наразі переживають фактично всі населені пункти Харківщини, що були звільнені від біснубатих терористів рік тому. Другу дату народження слобожанські села та містечка відсвяткували не без глибокого суму, проте з вірою у швидку перемогу. Люди також переконані, що найстрашніше пекло, влаштоване їм москочитами, вже точно лишилося у минулому.

Вибухонебезпечна реальність

Рік тому, тікаючи з прифронтової області, росіяни щільно замінували всі населені пункти, куди ступив їхній брудний чобіт. Нерідко закладена вибухівка має пластмасові корпуси і не реагує на прилади піротехніків. Небезпечними «гостинцями» був нашпигований простір біля ліній електропередач, водото газогонів, на сільськогосподарських полях, дитячих майданчиках, у житлових масивах.

Дісталася від так званих «асвабдатель» і лісам, у яких мешканці звільнених населених пунктів зараз могли б збирати ягоди та гриби і запасатися на зиму дровами. «Внаслідок дії російських окупантів на Харківщині заміновано понад 170 тисяч гектарів лісів, — розповів заступник начальника Харківської ОВА Євген Іванов. — Окупанти завдали величезних збитків екології регіону. Для виправлення наслідків агресії необхідна допомога міжнародних партнерів. У цьому напрямку системно працюємо на базі Регіонального офісу міжнародного співробітництва».

Вовчанському лісництву в цьому сенсі трохи пощастило, бо там змогли зберегти частину зібраного ще взимку 2021 року насіння хвойних дерев і висіяти у тепличках на площі 0,046 гектара. Ще на 35 гектарах із минулої весни, за даними пресслужби Державного агентства лісових ресурсів, вирощують майбутні саджанці.

Загалом лісні масиви, усипані мінами, стали великою проблемою для жителів Вовчанська ще й тому, що люди там не можуть заготовляти дрова. Налагодити ж централізоване опалення тут через понижену інфраструктуру та постійні обстріли до холодів практично неможливо. Доведеться другу зиму поспіль грітися біля буржуйок та електроприладів.

Мрія про тепло

Вовчанська громада, що розташована поблизу російського кордону, ворог обстрілює фактично щодня, тому сюди не поспішають повертатися місцеві жителі. Із 40 тисяч лю-

ВІДБУДОВА

Життя на лінії пекла

У деокупованих рік тому громадах Харківщини потроху налагоджується життя, але рашисти й далі обстрілюють ці території з усієї наявної зброї

Буде ліс, буде й місто.

Фото Державного агентства лісових ресурсів.

дей, які проживали тут до війни, лишилося 12 тисяч.

Водночас до Ізюма ракети і шахеди сьогодні прилітають нечасто, але місто й без того зруйноване на 80 відсотків. Тут важко знайти будівлю, куди б не прилітало щось смертоносне. Але через відносний спокій ізюмчани їдуть додому. На момент деокупації тут проживало близько 3 тисяч містян. Зараз уже 27 тисяч. Зимувати їм буде теж непросто, оскільки москалі вщент знищили ТЕЦ, що обслуговувала 70 відсотків домогосподарств міста. За словами голови Харківської ОВА Олега Синьгубова, область «працює над створенням мережі місцевих теплоелектростанцій», а також придбала 10 модульних котелень вартістю 60 мільйонів гривень. В Ізюмі також відновили світло, водопостачання, мобільний зв'язок, подекуди вмикають інтернет.

Балаклія, де окупанти свого часу створили найбільшу кількість катівень (через них пройшли сотні патріотів), зиму зустріне з теплом, якщо рашисти не зруйнують ракетами пологожену інфраструктуру. «Місто практично готове до початку нового опалювального сезону, за деяким винятком, тому що терор окупантів триває, — повідомив голова Ізюмської районної військової адміністрації Степан Масельський. — Але робота не припиняється й зараз».

У Куп'янську теж планують запустити централізоване опалення, хоча це місто зараз стало однією з найгарячіших точок фронту. Тут постійно триває евакуація мирних жителів. Але відчайдухів, які не хочуть покидати своїх домівок, навіть тепер немало.

Повернення на руїни

За даними Харківської ОВА, на території регіону агресори вже знищили або пошкодили понад 40 тисяч об'єктів. Відновлюють їх без особливих ударних темпів, проте в рамках ухваленого алгоритму дій. Тобто спочатку ремонтують будівлі з незначним руйнуванням, а потім із більш масштабним. «Протягом 2023 року на відновлення Харків-

щини з Фонду ліквідації наслідків збройної агресії виділено 1 мільярд 128 мільйонів 400 тисяч гривень, — повідомив Олег Синьгубов. — Ще 5,2 мільйона виділено з місцевих бюджетів та 58,4 мільйона — з обласного. За ці кошти відбудовують 56 об'єктів. Це 42 проекти відбудови багатоквартирних будинків, 8 закладів охорони здоров'я, 4 заклади освіти, 2 адміністративні будівлі».

Ізюм у списку «щасливчиків» має особливий статус, оскільки тут планують застосувати «комплексний підхід». Для старту обрано дві локації. На одній реалізують 9 проєктів, на іншій — 6. Кошти на відбудову, 11-12 мільйонів доларів, погодився виділити уряд Катару. Це рівно половина від необхідної суми. Решту шукатимуть удома. Зі світу по нитці збирають і на вщент зруйновану ізюмську лікарню. Поки що знайшлися кошти лише на операційний блок. «Попри тяжкі руйнування, медичний персонал продовжує надавати допомогу жителям району, — повідомив начальник медичної частини закладу Богдан Бережний. — Завдяки підтримці держави та міжнародних партнерів ми отримали обладнання та лікарські засоби».

Бажання людей повернутися у свої домівки і якнайшвидше відновити зруйноване житло потребує неабиякої сміливості. Начальниця Савинської селищної військової адміністрації Оксана Супрун розповіла трагічні будні села Залиман. Орки тут були недовго, оскільки під натиском ВСУ змушені були перебратися на протилежний берег Сіверського Донця. Але це їм не завадило нещадно розстрілювати людські хати з досить близької відстані. У результаті на момент деокупації Ізюмського району тут залишилося 42 місцеві жителі. Наразі повернулося 400 людей, але у переважній більшості надійного даху над головою немає. Вони активно обживають гаражі і вцілілі сараї, готуючись до зими.

Ситуація у Савинській громаді (і, мабуть, не лише там) ускладнюється й через май-

У зруйнованому рашистами Ізюмі потроху відновлюється життя.

Фото Медіагрупи «Об'єктивно».

нові колізії. «Сьогодні ми зіткнулися з найбільшою проблемою. Це відсутність документації на домоволодіння, — повідомила пані Супрун Харківському пресклубу. — Є випадки, коли люди взагалі зайшли до будинку і живуть за усною домовленістю. Отож сьогодні шанс потрапити під державну програму відновлення у них фактично немає. Тому ми намагаємося владнати проблему в індивідуальному порядку».

Ремонт з нуля

Руйнування старої інфраструктури подекуди надихнуло місцеву владу організувати сучасний формат відбудови втрачених об'єктів. За такою схемою в Дергачах планують реконструкцію Центру первинної медико-санітарної допомоги, який весною минулого року рашисти бомбили тричі. Зараз тут проводять демонтаж понівеченої будівлі та підготовчі роботи до зведення нового каркаса. Колишню скромну будівлю згодом замінить розширений двоповерховий центр із новим обладнанням та автономною каналізацією, яка включатиме станцію біологічної очистки. У плані є також прокладання зовнішніх та внутрішніх інженерних мереж і благоустрій навколишньої території.

А в багатостраждальному Залимані наразі повністю оновлюють систему водопостачання, бо кацапи з танків цілеспрямовано розстріляли водонапірну башту, електричний трансформатор, свердловину і водогін. «Сьогодні по цьому об'єкту в нас є мегаоптимістичні прогнози, — каже Оксана Супрун. — Тут уже працюють усі крани і бурильні вишки. Вартість проєкту — 2 мільйони гривень. До початку холодів проблему водопостачання у селі буде вирішено. На новій свердловині будуть встановлені сонячні панелі, які здешевлять вартість видобутку води».

У Залимані рашисти також знищили Будинку культури і школу. На основі уцілілого фундаменту БК тут планують збудувати сучасний культурно-адміністративний центр, який покриє потреби села і водночас буде економічним

у сенсі енерго- і теплозабезпечення. Над проєктом новобудови наразі працюють харківські архітектори.

У Савинській громаді вже відновили 2 амбулаторії і 3 ФАПів, а також завдяки грантовим коштом створили два дитячі й освітні простори. Щодня їх відвідують до 30 дітей різного віку, які отримують психо-соціальну підтримку, вивчають англійську мову, займаються в гуртках. Усі ці заклади оснащені сучасним обладнанням. «Деякі батьки дивувалися: «У нашому селі є отаке?» — каже Оксана Супрун. — «Так, — відповідаю. — Ми маємо рівний доступ до всього». Тому дуже приємно, що такі процеси відбуваються».

Цей проєкт важливий і тому, що громаді через обстріли довелося значно скоротити свою шкільну мережу. Нині з чинних закладів залишилися Савинський ліцей і філія, де навчаються майже 800 дітей. Через відсутність шкіл майже 5 відсотків батьків, які виїхали за кордон чи в інші регіони, не планують повертатися додому. Це досить суттєва демографічна втрата.

У свою чергу мегапроєктом Балаклійської громади стала робота з відновлення зруйнованих мостів. «Місто було фактично від'єднано від сусідніх населених пунктів, — каже начальник міської військової адміністрації Віталій Карабанов. — Через відсутність логістики люди сюди ще довго не поверталися б. Зараз ми побудували тимчасові мости, але вони зроблені капітально і легко витримують автобуси та вантажівки».

Сьогодні в Балаклії вже працюють усі комунальні підприємства, тому наслідки війни не відчуваються настільки гостро, як в інших деокупованих населених пунктах. І все ж є речі, які неможливо збагнути в принципі. «До війни в Балаклії, Ізюмі, Куп'янську, Харкові вирвало справжнє цивілізоване життя, — каже Віталій Карабанов. — А тепер діти не можуть ходити до школи. Просто у голові не вкладається, як таке може статися у XXI столітті».

Схоже, дикунів час не змінює априорі. ■

Тетяна ПАРХОМЧУК

ОПИТУВАННЯ

Прицільний зріз: Конотоп

За Зеленського завтра проголосували б більше половини виборців, у Залужного — срібна медаль

Війна — це величезна відповідальність за свою країну, помножена на глибоку віру в здолання лютого ворога та адекватність дій державних керманців, котрі взяли виступити Україну по переможних шляхах. Окрім віри у свою землю, всяка інша віра — особлива форма омани. Хай це буде віра в Христа, комунізм чи вічну любов. Чим віра сильніша, тим більше в ній пасіонарності, відповідно, тим омана глибша й небезпечніша. У період війни відсутність такої щирої віри всередині ества державної машини зчитується дуже легко. Тільки незаперечні докази, здобуті досвідом і дослідом, роблять віру вченням. І лише як його не спростує життя, вчення стає наукою, такою необхідною для уроків війни. Як-от соціологія.

Дев'ять років війни в Україні, понад півтора з яких — повномасштабної. То як же ті, хто мешкає неподалік країни-агресорки, оцінюють дії влади в ситуації повномасштабного вторгнення? Позицію українців щодо цієї непрості теми презентував Центр соціальних досліджень Сумського державного університету. Дослідження «Оцінка діяльності влади в умовах воєнного стану» проводили протягом вересня 2023 року серед мешканців міста Конотопа на замовлення газети «Україна молода».

Соціологічна роза вітрів

Власне, чому Конотоп? Волею долі це місто опинилося між двома світами й стало прикордонням між західною та східною цивілізаціями, прогресивною та відсталю ментальностями, до того ж має потужний український героїчний фундамент із часів Гетьманщини. Саме Конотопську битву розцінюють як перемогу козацької зброї над московською. А тому Конотоп вважається лабораторією, де кристалізується усереднена думка щодо того, що відбувається в Україні в період війни.

Отже, під час соціологічного опитування містянам пропонували відповідати на важливі запитання:

1. Чи все було зроблено військово-політичним керівництвом України напередодні 24 лютого 2022 року для належної відсічі російському агресору?

2. Через що стало можливе швидке просування російської армії з півночі на столицю України в перші дні повномасштабного вторгнення?

3. Через що стало можливе швидке захоплення ворогом значних частин Херсонської, Миколаївської та Запорізької областей?

4. Завдяки чому вдалося вистояти Сумщині на першому етапі повномасштабного вторгнення та не допустити окупантів у Суми, а згодом визволити Охтирку, Тростянець та інші населені пункти?

5. Чому окупантам не вдалося захопити Харків?

6. Чи на часі широка суспільна дискусія стосовно компетентності дій влади з підготовки країни до оборони в останні місяці перед російським вторгненням 24 лютого 2022 року?

7. Чи мають незалежні правоохоронні органи/спеціально створені комісії вже зараз, не чекаючи перемоги, розпочати розслідування дій окремих топпосадовців, чий дії/бездіяльність призвели до значних територіальних втрат, жертв серед цивільного населення та втрат у лавах українських захисників у перші дні вторгнення?

8. Зазначте основну причину нестачі зброї для фронтів.

9. З чим пов'язана часта зміна

президентом голів обласних військових адміністрацій?

10. Чи виконує держава на гідному рівні свої функції в боротьбі з корупцією?

11. Чи задоволені в цілому ви роботою Верховної Ради України?

12. З чим пов'язані антикорупційні справи проти топових політиків у Верховній Раді України?

13. Кого б ви підтримали на посаду президента України на наступних виборах?

14. Чи варто після перемоги надати можливість участі в парламентських та президентських виборах громадянам України, які залишалися на територіях, окупованих із 2014 року (Крим, частини Донецької та Луганської областей)?

15. Звідки ви отримувате інформацію про основні політичні та економічні новини України, перебіг російсько-української війни?

Жінки владі довіряють менше

На запитання, чи все було зроблено військово-політичним керівництвом України напередодні 24 лютого 2022 року для належної відсічі російському агресору, 67% опитаних жителів міста Конотоп визначили дії військово-політичного керівництва держави недостатніми для відсічі російському агресору. Натомість 30,1% опитаних зазначили, що військово-політичним керівництвом України було зроблено все для належної відсічі. (Діаграма 1).

Водночас чоловіки частіше зазначають про достатність дій для відсічі російському агресору, натомість жінки заперечують це.

Цікаво, що молоді люди у віці 18—29 років більш схвально оцінюють дії військово-політичного керівництва України напередодні 24 лютого 2022 року, ніж респонденти у віці 40—49 років.

Чому окупанти швидко дійшли до Києва?

На думку жителів Конотопа, найбільш очевидними причинами швидкого просування російської армії з півночі на столицю України в перші дні повномасштабного вторгнення стали:

— помилки вищого керівництва України, яке не приділяло належної уваги мінуванию та спорудженню фортифікаційних укріплень (34,1%);

— ігнорування владою попередження західних розвідок про загрозу нападу на Україну з півночі (30,7%);

— практична неможливість стримувати російські війська, що у разі переважали дислоковані підрозділи ЗСУ в живій силі, бронетехніці та авіації (23,9%) (Діаграма 2).

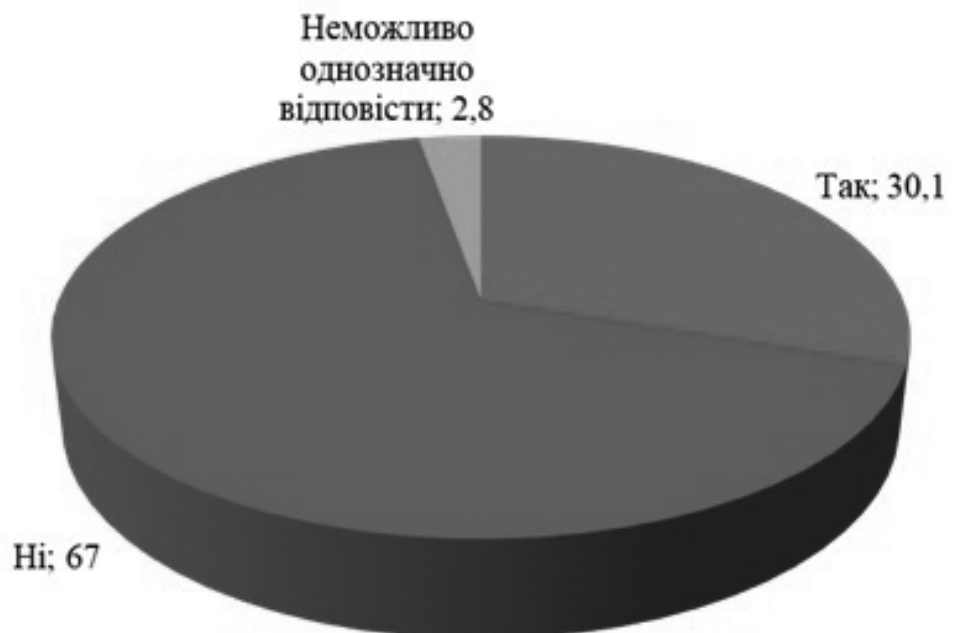
Жінки частіше називали причинами швидкого просування російської армії з півночі на столицю України в перші дні повномасштабного вторгнення помилки вищого керівництва України (35,8% жінок та 30,4% чоловіків) та ігнорування владою попередження західних розвідок про загрозу нападу на Україну з півночі: 32,5% жінок та 26,8% чоловіків.

Натомість чоловіки головною причиною вважають прак-

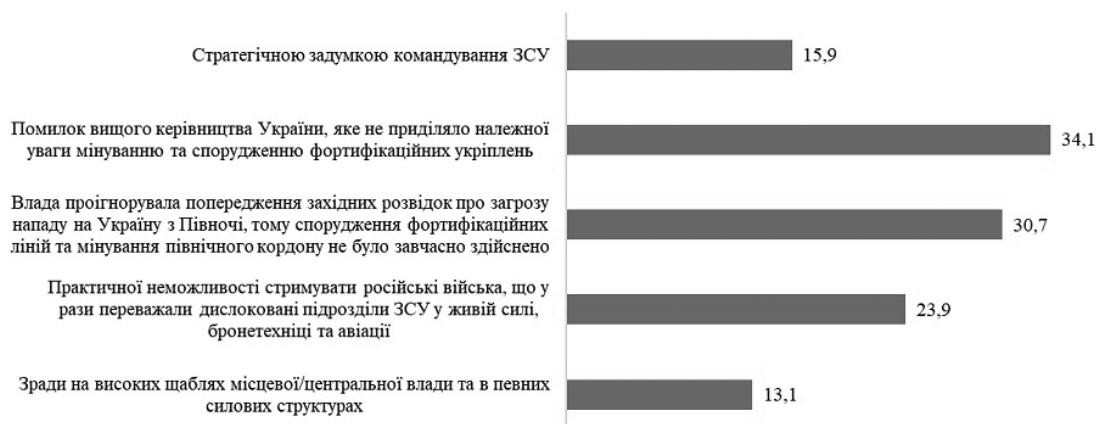

Конотоп. Пантеон національної пам'яті.

Діаграма 1. Чи все було зроблено військово-політичним керівництвом України напередодні 24 лютого 2022 року для належної відсічі російського агресора?

Діаграма 2. Через що стало можливим швидке просування російської армії з півночі на столицю України в перші дні повномасштабного вторгнення?

тичну неможливість стримувати російські війська, що у разі переважали дислоковані підрозділи ЗСУ в живій силі, бронетехніці та авіації (28,6% чоловіків та 21,7% жінок).

Респонденти у віці 30—39 років пов'язують швидке просування російської армії з півночі на столицю України з ігноруванням владою попередження західних розвідок про загрозу нападу на Україну з півночі та практичною неможливістю стримувати

значно переважаючі підрозділи ЗСУ в живій силі, бронетехніці та авіації російські війська.

Натомість респонденти у віці 50 років і старші пояснюють це помилками вищого керівництва України, яке не приділяло належної уваги мінуванию та спорудженню фортифікаційних укріплень.

Хто здав південь України?

Респонденти вважають, що швидке захоплення ворогом знач-

них частин Херсонської, Миколаївської та Запорізької областей стало можливим через:

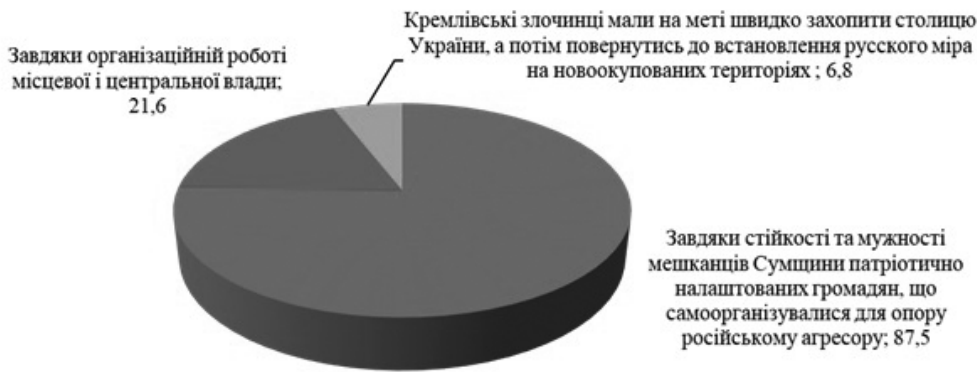
— помилки вищого керівництва України, яке не приділяло належної уваги мінуванию та спорудженню фортифікаційних укріплень на виході з Кримського перешийку (38,1%);

— практичну неможливість стримувати російські війська, що у разі переважали дислоковані підрозділи ЗСУ в живій силі, бронетехніці та авіації (25%);

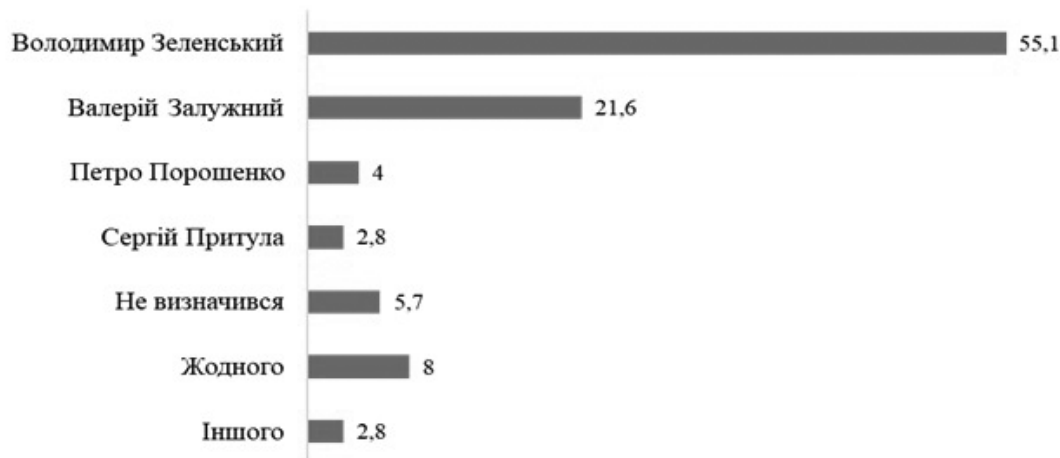
ОПИТУВАННЯ

ВІДПОВІВ ЗА ВСЮ УКРАЇНУ

Діаграма 4. Завдяки чому вдалось вистояти Сумщині на першому етапі повномасштабного вторгнення та не допустити окупантів в Суми, а згодом визволити Охтирку, Гросянець тощо?

Діаграма 13. Кого б Ви підтримали на посаду Президента України на наступних виборах?

Таблиця 1. Задоволені чи незадоволені в цілому Ви роботою Верховної ради України?

	Так, задоволені/задоволена;	Ні, незадоволені/незадоволена;	Важко сказати;
18-29 років;	9,8	43,9	46,3
30-39 років;	6,7	64,4	28,9
40-49 років;	4,2	62,5	33,3
50 років і старше;	0	72	28

— влада проігнорувала попередження західних розвідок про загрозу нападу на Україну з півдня (23,9%);

— зради на високих щаблях місцевої/центральної влади та в певних силових структурах (23,9%).

Відповіді різняться за статтю. Жінки вважають причинами помилки вищого керівництва України, (42,9% жінок проти 35,8% чоловіків); практичну неможливість стримувати російські війська, що у разі переважали дислоковані підрозділи ЗСУ (33,9% жінок проти 20,8% чоловіків), а також зради на високих щаблях місцевої/центральної влади та в певних силових структурах (32,1% жінок проти 20% чоловіків).

Натомість чоловіки частіше стверджують, що причиною цього було ігнорування владою попередження західних розвідок про загрозу нападу на Україну з півдня (30% чоловіків проти 10,7% жінок).

Сумщина вистояла!

Вистояти Сумщині, на думку переважної частини опитаних (87,5%), на першому етапі повномасштабного вторгнення та не допустити окупантів у Суми вдалось завдяки стійкості та мужності мешканців області, патріотично налаштованим громадянам, які самоорганізувалися для опору російському агресору. (Діаграма 4, на її запитання респонденти могли обрати кіль-

ка варіантів відповіді).

Цікаво, що суттєвих відмінностей у відповідях респондентів різної статі та різного віку не виявлено.

Брама Харкова виявилася зачненою

Респонденти не сформуливали однозначної думки щодо причин невдачі з боку окупантів захоплення Харкова. Так, 46,6% опитаних пов'язують це з рішучими

діями підрозділів ЗСУ, які завадили ворогу зайти у місто та взяти під контроль ключові адміністративні та силові органи Харкова.

Так само 46,6% вважають, що причиною є те, що російський агресор спрямував на Харків недостатньо сил, розраховуючи, що Харківщина зустрічатиме «визволителів» з квітами.

Суттєвих відмінностей у відповідях жінок і чоловіків не зафіксовано.

Натомість молодь 18—29 років частіше вважає, що причиною є те, що російський агресор спрямував на Харків недостатньо сил, розраховуючи, що Харківщина зустрічатиме визволителів з квітами; а особи у віці 40—49 років — що рішучі дії підрозділів ЗСУ завадили

ворогу зайти у місто.

Компетентність влади — дискусійне питання

У когитошців не склалося єдиної позиції щодо широкій суспільної дискусії стосовно компетентності дій влади з підготовки країни до оборони в останні місяці перед російським вторгненням 24 лютого 2022 року.

Так, 56,3% вважають, що така дискусія не на часі, а 43,8%

— навпаки, вважають, що така дискусія потрібна.

Жінки частіше заперечують вчасність дискусії.

У всіх вікових групах заперечують доцільність такої дискусії.

Водночас переважна частина опитаних (90,3%) вважає, що потрібно вже зараз розпочати розслідування дій окремих топосадовців, чий дії/бездіяльність призвели до значних територіальних втрат, жертв серед цивільного населення та втрат у лавах українських захисників у перші дні вторгнення.

Не зафіксовано суттєвих відмінностей у відповідях респондентів обох статей та різного віку.

На запитання, чи мають не-

залежні правоохоронні органи/спеціально створені комісії вже зараз, не чекаючи перемоги, розпочати розслідування дій окремих топосадовців, чий дії/бездіяльність призвели до значних територіальних втрат, жертв серед цивільного населення та втрат у лавах українських захисників у перші дні вторгнення, більшість опитуваних сказали «так». Причому найвища кількість прихильників таких дій — серед вікової категорії від 30 до 39 років, — 97,8%. Стверді відповіді наймолодших та найстарших респондентів коливаються в межах, відповідно, 89 та 84%.

Де зброя для фронту?

На думку респондентів, основною причиною нестачі зброї для фронту є: корупція у сфері військово-промислового комплексу (43,2%) та відсутність власного виробництва зброї (33,5%).

Серед інших варіантів відповіді опитаних зазначали: «деяку зброю здали кремлю в 90-х в обмін на «гарантії безпеки»; «дуже сильний агресор, корупція, відсутність системного підходу», «склади зі зброєю і боеприпасами були підірвані протягом кількох років після набуття Україною незалежності», «за борги влада віддала зброю, боеприпаси, ядерну зброю», «свідоме зменшення військового бюджету на спорядження та розробки в ракетних галузях».

Чоловіки частіше серед причин вказують на корупцію у сфері військово-промислового комплексу; колаборантів на високих щаблях центральної влади та в певних силових структурах. Натомість жінки наполягають на відсутності власного виробництва зброї; неможливості західних союзників забезпечити зброєю Україну.

Варіант відсутності власного виробництва також частіше обирали респонденти старшого віку.

Кадрове переливання з пустого в порожнє

Переважна кількість опитаних (75%) вважають, що неефективність призначених голів військових адміністрацій є причиною частішої зміни президентом голів обласних військових адміністрацій.

Про неефективність голів ОВА частіше зазначають опитані у віці 18—29 років, тоді як особи, старші 50 років, наголошують на кадровому голоді в країні.

Корупція — ахіллесова п'ята влади

Держава не виконує на гідному рівні своїх функцій в боротьбі з корупцією — так вважають 82,4% опитаних.

Жінки це стверджують частіше: 84,2% проти 78,6% чоловіків.

Найвищий відсоток думки, що держава недостатньо бореться з корупцією, — у віковому розрізі від 30 до 49 років, близько 95%.

Думки респондентів розділилися щодо оцінки діяльності Вер-

ховної Ради України. Зокрема, незадоволені її діяльністю 55,7% опитаних; не змогли визначитися — 37,5%, а задоволені — 6,8%.

Більше невдоволених чоловіків 60,7% проти 53,3% жінок.

Певною мірою задоволені роботою ВРУ наймолодші респонденти: 18—29 років — 9,8% опитаних; також серед них найвищий відсоток тих, кому «важко визначитися», — 46,3%.

Понад 60% респондентів від 30 до 49 років незадоволені Радою.

А от серед опитаних віком від 50 років і старших не виявилось жодного задоволеного парламентом — 0% підтримки. Логічно, що 72% цієї категорії опитаних не сприймають його діяльність. (Таблиця 1).

Респонденти розділилися в думках щодо оцінки причин антикорупційних справ проти «топових» політиків у Верховній Раді України. Зокрема, 38,1% вважають це прагненням влади подолати корупцію; 32,4% назвали такі дії боротьбою з конкурентами напередодні можливих парламентських виборів, а 28,4% — прагненням повернути довіру США та Заходу.

Якщо завтра вибори президента, то...

Більшість опитаних на посаду президента України готові підтримати Володимира Зеленського (55,1%). Також значну електоральну підтримку має Валерій Залужний (21,6%). Натомість інші політики, представлені у списку, набирають значно нижчий рівень підтримки. (Діаграма 13).

Якщо жінки та чоловіки рівною мірою підтримують чинного президента, то Валерія Залужного активніше підтримують чоловіки.

Молодь тяжіє до Володимира Зеленського, за нього готові віддати голос 64,4% респондентів віком від 18 до 29 років. Валерія Залужного найкраще підтримав би на посаду президента старший електорат — 44%.

Щодо можливості участі у парламентських та президентських виборах громадян України, які залишалися на територіях, окупованих з 2014 року, то в мешканців Конотопа також немає одностайної позиції.

Зокрема, 43,2% вважають, що голосувати можуть лише особи, які брали участь у русі опору; інші можуть бути поновлені у виборчих правах через 10 років; а 42% опитаних вважають, що всі мешканці окупованих із 2014 року територій повинні мати повноцінні виборчі права.

Цікаво також те, які інформаційні джерела впливають на світогляд респондентів.

Альтернативні теле- та радіоканали, інтернет-видання, незалежні політичні та воєнні блогери є для 71,6% опитаних джерелом інформації про основні політичні та економічні новини України, перебіг російсько-української війни.

Тоді як для 34,1% таким джерелом інформації є телемарафон «Єдині новини».

Жінки схильні частіше дивитися «Єдині новини», чоловіки — альтернативні теле- та радіоканали.

Телемарафон є основним джерелом і для старшого покоління, натомість молодь обирає альтернативні джерела інформації.

І в усіх процесах осмислення, котрі проаналізували соціологи Центру досліджень Сумського державного університету, чітко простежується становлення зрілого громадянського суспільства в Україні. ■

Тарас Степаненко
український півзахисник ФК «Шахтар» (Донецьк)

«Розвиватися треба на всіх рівнях, не лише футболістам, а й суддям та тренерам».

Григорій ХАТА

Незвичні та часом навіть дивні речі відбуваються в поточному чемпіонаті країни. «Кривбас», «Рух», «Полісся» — команди, котрі не так давно ще грали в першій лізі, тепер ведуть активну боротьбу за високі місця в УПЛ та водночас псують настрої авторитетам елітного дивізіону. «Рух», який упродовж кількох стартових турів ЧУ перебував на чільній позиції, підтвердив невипадковості того успіху й у минулому турі відібрав очки у «Шахтаря».

Після втраченої перемоги у таборі «помаранчево-чорних» говорили про неймовірно погане суддівство та недоречність прямої червоної картки, котру за начебто грубий підкат заробив досвідчений захисник «гірників» Ярослав Ракицький. «Такий арбітр не має бути на полі. Не можна давати червону картку за це. Це чистий підкат. Підкат, після якого спочатку була гра у м'яч. Це бачили усі. Гра була зруйнована рефері. Робота гравців та тренерів стає значно складнішою, коли є такі арбітри», — обурювався нідерландський наставник «Шахтаря» Патрік ван Леувен.

Підтримав свого наставника й капітан донецького колективу Тарас Степаненко: «Ми вважаємо, що червоної не було, але суддя дивився VAR... Він ухвалює рішення. Про суддів нічого не говоримо, вони самі свій «рівень» показують. Вони майже не працюють у Європі, це і є їхній рівень. Розвиватися треба на всіх рівнях, не лише футболістам, а й суддям та тренерам».

Критика «гірників» на адресу арбітрів зрозуміла, однак є один нюанс. Приміром, Ракицький, котрий після трьох років кар'єри в росії знову грає в Україні, отримав загалом уже восьму червону картку в ЧУ.

Ще цікавіше виглядає загальнокомандна статистика «Шахтаря», котра свідчить, що його гравці у перших восьми турах націо-

■ ПРЕМ'ЄР-ЛІГА

Нюанси для прогресу

З новим тренером «гірники» більше нервують та помиляються, ніж грають у футбол

Із приходом нового наставника «Шахтарю» непросто віднайти свою гру.

Фото з сайту shakhtar.com.

нальної першості заробили п'ять вилучень. Вочевидь щось не так у «гірницькому» королівстві.

Після того, як у міжсезоння команду несподівано залишив Ігор Йовічевич, «помаранчево-чорні», схоже, перебувають не в своїй тарілці.

«Гравці тепер почуваються якось скуто на полі. Їм не вдається розкрити свої найкращі якості, як це було з Йовічевичем. Загальної впевненості дійсно не вистачає команді. Припускаю, що ван Леувен не до кінця може донести свою специфіку роботи, віддачі на полі і тактичних моментів. Тож між тренером

і гравцями присутнє певне непорозуміння», — оцінив загальну картину колишній гравець «Шахтаря» Артем Федецький.

Не дивно, що невизначений виїзд «гірників» у Лізі чемпіонів. В умовно домашньому матчі, який донецький колектив проводив у німецькому Гамбурзі, підопічні ван Леувена поступилися «Порту» (1:3).

«Вважаю, що є різниця в якості гри, досвіді, але завжди є можливість. Я не думаю, що якби ми не помилялися, то не пропустили б, але, гадаю, ми більше б залишалися у грі», — визнав очільник «Шахтаря».

Водночас очками на євротурні розжився інший український повпред.

У першому турі групового раунду Ліги конференцій унічию (1:1) з бельгійським «Гентом» зіграла «Зоря».

Правда, через кілька днів підопічні Валерія Кривенцова програли матч внутрішньої першості «Дніпру-1». «Добре, що суперник виглядав утомленим після євротурного матчу. І це зіграло нам на користь», — сказав новий наставник дніпрян Юрій Максимов.

А от для «Динамо» перехід на внутрішньому шляху не-

■ ТАБЛО

Чемпіонат України. 8-й тур.
«Оболонь» — «Верес» — 0:0,
«Олександрія» — «Чорноморець» — 1:5, ЛНЗ — «Динамо» — 2:4,
«Полісся» — «Минай» — 2:1, «Ворскла» — «Кривбас» — 1:4, «Рух» — «Шахтар» — 1:1, «Зоря» — «Дніпру-1» — 0:1, «Металіст-1925» — «Колос» — 0:0
Лідери: «Шахтар» — 18, «Кривбас» — 17, «Чорноморець», «Полісся» — 15, «Динамо» — 12 (5 матчів).
«Рух» — 12 (7), «Металіст-1925» — 11 (7).

має. Залишившись без єврокубкової осені, колектив Мірчі Луческу може повною мірою концентруватися на ЧУ і за умови раціонального використання ресурсів, успішно зігравши три пропущені поєдинки, зможе вийти в лідери чемпіонату. У минулому турі, впевнено перемігши в гостях ЛНЗ (4:2), «Динамо» здобуло 50-ту перемогу в чемпіонатах України під керівництвом Мірчі Луческу.

Так само потішили своїх уболівальників результативною грою й футболісти «Чорноморця». На виїзді команда Романа Григорчука повторила клубний рекорд 16-річної давнини, вигравши у суперника («Олександрія») поєдинок з різницею в чотири м'ячі.

Напрочуд вдалим виїздом «Кривбасу» до Полтави. Попри пропущений швидко м'яч, команда з Кривого Рогу вперше в своїй історії спромоглася здобути велику вольову перемогу. «Ми повністю перегрели «Ворсклу» та заслужили цю перемогу. На початку матчу було враження, що хлопці не розім'ялися. Не було тієї гри, того пресингу, тих швидкостей, що я хотів. Усе йшло до того, що маємо пропустити. Однак потім почалася вже зовсім інша гра», — зазначив наставник «Кривбасу» Юрій Вернидуб. ■

■ БОРТЬБА

Мотиваційна складова

На кваліфікаційному чемпіонаті світу українські борці здобули дві олімпійські ліцензії

Григорій ХАТА

«Остаточне рішення про участь українських спортсменів в Олімпіаді в Парижі все ще не ухвалено», — заявив днями міністр молоді та спорту України, президент НОК України Вадим Гутцайт. Але, попри невизначеність, українські спортсмени потроху здобувають ліцензії на майбутні літні Ігри.

На чемпіонаті світу з боротьби, котрий проходив у сербському Белграді, стараннями чемпіона Ігор у Токіо-2020 та срібного медаліста Ріо-2016 Жана Беленюка, а також бронзової призерки токійської Олімпіади Ірини Коляденко українська збірна розжила двома перепустками на паризьку Олімпіаду.

«До зустрічі в Парижі», — сказав після завершення ліцензійного чемпіонату світу Жан Беленюк. Олімпіада 2024 року стане для Беленюка вже третьою за ліком. А після Ігор у Токіо на 32-річного титулованого борця греко-римського стилю, який поєднує спортивну кар'єру з обов'язками народного депутата у Верховній Раді України, ЧС-2023 був першим великим міжнародним стартом.

За словами Беленюка, йому складно знаходити мотивацію для подальших виступів, однак завдяки своїм наставникам — Володимирі Шацьких та Мураду Саргсяну — він продовжує йти вперед. На чемпіонаті світу в Белграді в непростій боротьбі в категорії до 87 кг Жан здобув «бронзу». Уже в 1/8 фіналу його спіткала невдача в сутичці з представником Туреччини Алі Дженгізом, але завдяки його виходу до фіналу Жан отримав шанс на втішний турнір, вигравши який, він і піднявся на п'єдестал пошани.

«Конкуренція у ваговій категорії дійсно шалена, рівень боротьби по світу зростає, в тому числі й через активну зміну спортивного громадянства спортсменами з різних причин. Але ми не раз доводили, що вміємо тримати удар навіть у найскладніших ситуаціях! Вміємо аналізувати і виправляти помилки, тому — йдемо далі!» — наголосив Беленюк.

Цікаво, що на бронзовій сходинці п'єдесталу Беленюк опинився разом зі своїм колишнім колегою по збірній України — Семеном Новіковим. Програвши Беленюку конкуренцію за звання першого номера збірної, Новіков (чемпіон Євро-

На чемпіонаті світу в Белграді разом із «бронзою» Жан Беленюк виборов для України й ліцензію на ОІ-2024.

Фото з сайту uww.org.

пи 2020 року) розпочав виступати за Болгарію. У Белграді переможна серія Семенова тривала до півфіналу, після чого він виграв ще одну сутичку — за бронзову медаль.

Українка Ірина Коляденко у столиці Сербії разом з олімпійською ліцензією теж отримала «бронзу» (у ваговій категорії до 62 кг).

Три планетарні нагороди українські спортсмени вибороли в неолімпійських категоріях. Знана Юлія Ткач-Остапчук отримала срібну медаль у вазі до 59 кг, ставши таким чином п'ятиразовою при-

зеркою «мундіалів». У сутичці за «золото» вона поступилася Чжан Ці з Китаю. Ще дві «бронзи» — в активі «вільника» Василя Михайлова (до 79 кг) та борця греко-римського стилю Ярослава Фільчакова (до 82 кг).

Відтак з одним «сріблом» та чотирма бронзовими відзнаками збірна України посіла 16-те місце у загальному медальному заліку. А його переможцем стала команда Японії, котра завершила ЧС з шістьма золотими, трьома срібними та трьома бронзовими нагородами. ■

■ ДІСТАЛИ!

Життя не напоказ

Брітні Спірс видалила свої акаунти в соцмережах

Адреналіна ШУГАЙ

Співачка Брітні Спірс заявила, що втомилася від публічності і все, що їй потрібно, — це особистий простір і конфіденційність. 41-річна зірка звернулася до підписників у соцмережах, які особливо активно коментували її дописи та вимагали зворотної реакції, після чого видалила власний акаунт. Своє повідомлення Брітні проілюструвала новими світлинами, на яких вона вже традиційно позує у спідній білизні.

«Варто мені піти, люди твердять: «Ми сумували за тобою, ми сумували за тобою». Я зачарована тим, що настільки близька до вас. Але хто вам дав право вважати, що ви можете розмовляти зі мною, коли з вами не розмовля-

ють?.. Мені не потрібна така турбота [тут Брітні додала смайлик з середнім пальцем]. Я не повинна дозволяти вам, народ, ні вітатись зі мною, ні порушувати мої особисті межі», — написала Спірс не дуже приязно, натякаючи, що деякі прихильники аж занадто багато уваги вимагають до себе.

Це не вперше, коли Брітні йде з соціальних мереж. Ще в січні вона пояснила, що їй потрібно зробити перерву, і розповіла про образливі коментарі, які вона втомилася отримувати як від фанатів, так і від хейтерів. Але згодом знову повернулася. Чи надовго «пішла» цього разу — незабаром дізнаємось. ■

Брітні Спірс.

■ ПОБИТІ ГОРЩИКИ

Росомаха самотній

Актор Х'ю Джекман розлучається після 27 років шлюбу

Адреналіна ШУГАЙ

Їхню пару називали однією з найміцніших у Голлівуді, однак Х'ю Джекману і Деборрі-Лі Фернесс, попри 27 щасливих спільно прожитих років, не вдалося зберегти шлюб. Як повідомляє американський журнал People, пославшись на заяву пари, актор розлучається зі своєю дружиною.

«Нам пощастило прожити майже три десятиліття разом як чоловік і дружина в прекрасному

люблячому шлюбі. Наш шлях тепер змінюється, і ми вирішили розлучитися, щоб продовжити своє індивідуальне зростання. Наша сім'я була і завжди буде нашим головним пріоритетом. Ми розпочинаємо цей наступний розділ з вдячністю, любов'ю і добротою. Ми дуже цінуємо ваше розуміння і повагу до нашого приватного життя, оскільки наша сім'я проходить цей перехідний період у всьому нашому житті. Це єдина заява, яку може зробити

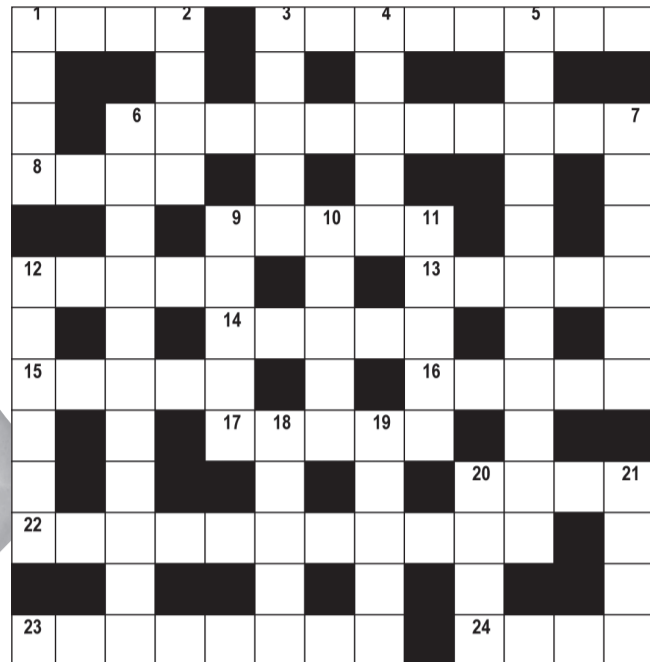

Х'ю Джекман та Деборра-Лі Фернесс.

будь-хто з нас», — зазначили Х'ю Джекман і Деборра-Лі Фернесс.

Між парою є чимала різниця у віці — 13 років. Причому старшою є Дебора. Однак це не стало на заваді їхньому коханню в 1995 році, коли вони познайомилися на знімальному майданчику. Под-

ружжя не могло мати своїх дітей, тож вони зважилися на усиновлення. У 2000 році Х'ю Джекман і Деборра-Лі Фернесс усиновили хлопчика Оскара, а в 2005-му в дочерили дівчинку Аву. Тепер діти виростили і пару більше нічого не тримає разом... ■

■ КРОСВОРД ВІД МАЛАНКИ №39

По горизонталі:

1. Вітрильне судно з двома щоглами. 3. Служниця або наложниця в гаремі. 6. Польський економіст і політик, «батько» польських економічних реформ. 8. «Я говорив так довго й щиро, що воєнком мені повірив, сказав, що буде з мене ..., і записав до себе в полк». (Володимир Сосюра). 9. Передня частина будинку. 12. Учення або твердження в філософії, що приймається як незалежна, вічна, незмінна істина. 13. Англійська письменниця, авторка романів «Гордість і упередження», «Емма», «Чуття і чуттєвість». 14. Річка в Білорусі, Литві і Росії. 15. Мовчання посеред розмови. 16. Герой ірландського епосу, один з братів-вікінгів, який воював на боці верховного короля Ірландії Бріана Бору в битві при Клонтрафі в 1014 році. 17. Відомий український телеканал, попередник «Прямого». 20. Легендарний київський князь, який, за переказами, помер від укусу змії. 22. Сайт, до якого вноситься інформація про осіб, які несуть загрозу національній безпеці України. 23. Позашлюбна дитина. 24. Країна в Західній Африці.

По вертикалі:

1. Бік судна. 2. Птах із роду вороних, що першим повертається з вирію. 3. Київська княгиня, одна з перших святих

землі Руської. 4. Кругла сцена для виступів артистів цирку. 5. Місто в Криму, одна з головних баз Чорноморського флоту РФ. 6. Упорядкування прибудинкових територій і загалом зовнішнього вигляду міста. 7. Рослина, яка, за повір'ям, відганяє упирів та іншу нечисту силу. 9. Палкий уболівальник. 10. Будівельний матеріал із висушеної глини, перемішаної з соломою. 11. Таємно подане звинувачення когось у чомусь. 12. Документ про закінчення вшшу. 18. Діра в стіні, яка має своє призначення. 19. Передостання літера латинського алфавіту. 20. Водний розчин кислоти, що вживається як гостра приправа до їжі або для консервування продуктів. 21. Яскравий німб навколо сонця чи місяця.

Кросворд №38
від 20 вересня

■ ПОГОДА

28-29 вересня за прогнозами синоптиків

Київ: ясно, невелика хмарність. Вітер південно-східний, 0,5-1,6 м/сек. Температура вночі +14...+15, удень +25...+26. Післязавтра вночі +14...+15, удень +25...+26.

Миргород: ясно. Уночі +13...+14, удень +25...+26.

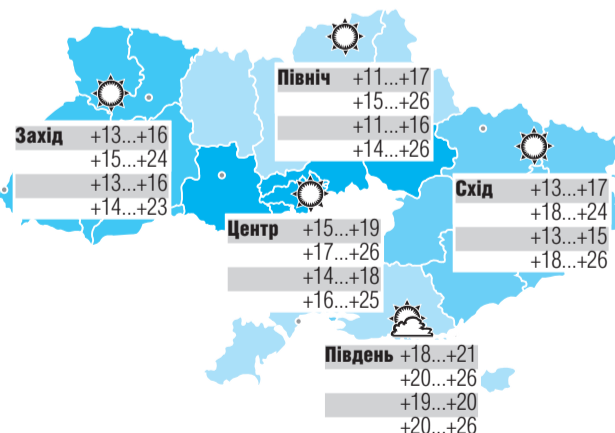
Вінниця: ясно. Уночі +14...+15, удень +27...+28.

Одеса: ясно. Уночі +18...+19, удень +26...+27.

Курорти Карпат: ясно, невелика хмарність.

Трускавець: уночі +11...+12, удень +23...+24.

Моршин: уночі +11...+13, удень +24...+25.

■ ПРИКОЛИ

Зловили українця та москаль одночасно золоту рибу. Москаль спіймав за рот, а українець за хвіст. Тож рибка дає москалю два бажання, а нашому одне.
Москаль:
— Хочу, щоб по всій росії не було ні одного українця, а кругом постріють високої забор, чтобы нідин українець не пролез!
Рибка так і зробила.

Українець, покрутивши вуса, питає рибку:
— Всі москалі разом зібрались?
— Так
— Українців нема?
— Жодного.
— Паркан стоїть?
— Так.
— Чудово! Заливай бетоном.

Передплатні індекси: 60970, 1555
Наша адреса: 03047, Київ, пр. Перемоги, 50
Телефон редакції:
+38 091 625 66 32
Електронна пошта редакції:
ukr.moloda@ukr.net
Рекламне бюро:
reklama-umoloda@ukr.net
Відділ реалізації:
454-84-41
sale_umoloda@ukr.net
«УМ» в інтернеті: http://www.umoloda.kyiv.ua

Відділи:
економіки — wagmer@ukr.net
культури, історії, суспільних проблем — vsamchenko@i.ua

Україна молода

Редактор Михайло Дорошенко
Засновник і видавець —
ПП «Україна молода»
Свідоцтво про реєстрацію:
КВ №3386 від 29.08.98
© Дорошенко М.І., 2013

При використанні наших публікацій посилання на «УМ» обов'язкове.
Рукописи не рецензуються і не повертаються
Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.
Комерційні публікації виходять під рубриками:
«Український виробник», «Позиція», «Банківська справа»,
«Фінансова експертиза», «Здоровенки були», «Це — працює!»,
«Знайомтеся — новинка», «Партнерство», «Програми»,
«Проекти», «Альма-матер», «Продукт», «Протистояння»,
«Вітаємо», «Любов і шана».
Матеріали із позначкою © друкуються на правах реклами

Газета друкується
у видавництвах:
«Преса України» — у Києві
Зам. 3009039
«Видавничий дім
«Високий Замок» — у Львові
Зам. блок № 180
Верстка та виготовлення
фотоформ —
комп'ютерний центр
редакції «УМ»,
Газета виходить
щосередини
Тираж 58168